

کنفرانس ملی یافته های نوین پژوهشی و آموزشی

عمران، معماری، شهرسازی و محیط زیست ایران

سوم دی ماه ۱۳۹۵ - تهران

National Conference of new research and training,
civil engineering, architecture, urbanism and environment of Iran

بررسی نقش ساختار کالبدی محلات بر ارتقا

سرمايه اجتماعي

مهسا ذویاور¹، محمد منصور فلامکی²

¹دانشجوی کارشناسی ارشد معماری، گروه معماری، واحد کرمان، دانشگاه آزاد اسلامی، کرمان، ایران

پست الکترونیکی: mahsa2117@ymail.com

²استاد تمام پردیس هنرهای زیبای دانشگاه تهران، گروه معماری، دانشگاه تهران، تهران، ایران

پست الکترونیکی: mansourfalamaki@hotmail.com

چکیده

امروزه توجه به مفهوم سرمايه اجتماعي و روشهای ارتقا آن، به عنوان یکی از اساسی ترین الویت های تئوری پردازان و طراحان شهری تبدیل شده است. در چند دهه اخیر در چهارچوب نظریه های سرمايه اجتماعي تاکید مجددی بر احیای محلات شهری صورت گرفته است و دیدگاه سرمايه اجتماعي رویکرد نوینی را تقویت می کند که در آن حل مشکلات شهری در بازگشت به مفهوم محله به عنوان سلول های حیات شهری تصور می شود. در حقیقت کیفیت کالبدی_فضایی محلات است که حضور یا عدم حضور ساکنان و به تبع آن شکل گیری تعاملات اجتماعي را به همراه دارد. مسجد، بازارچه، پارک محله، پیاده رو، بخش هایی از خیابان، مغازه ها و غیره، همگی مکان هایی برای برقراری روابط چهره به چهره به شمار می روند. در پژوهش حاضر که از نوع کیفی است و الگوی مفهومی آن بر اساس روش تحلیلی- توصیفی و با تکیه بر مطالعات کتابخانه ای بدست آمده است، با توجه به بازبانی مفهوم نوین محلات در سازمان یابی الگوهای اجتماعي شهری، فرآیند احیا مفهوم و کارکردهای محله در چهارچوب رویکرد سرمايه اجتماعي مورد بررسی و تحلیل قرار گرفته است. نتایج حاصله نشان می دهد که گسست در ساختار فضایی محله و از بین رفتن هویت کالبدی آن سبب از بین رفتن ساختار اجتماعي پیوسته میان ساکنین و کاهش تعاملات اجتماعي بین مردم گردیده است.

کلمات کلیدی: محلات شهر، کالبد محله، سرمايه اجتماعي، تعاملات اجتماعي